

**BANKA PROMOSYON
ÖDEMELERİNİN
VERGİ KANUNLARI
KARŞISINDAKİ DURUMU**

*STATE OF BANKING
PROMOTIONS IN FRONT
OF THE TAX LAWS*

Mete AKÇAKIN^(*)Yusuf CEVİZ^(**)**ÖZ**

Bankacılık sektörünün ülkemizde kaydettiği gelişmelerin fert ve toplum hayatına çok büyük katkıları olduğu yadsınamaz bir gerçektir. Bu katkılardan biri de ücretlerin bankalar aracılığıyla ödenerek, ücretlinin neredeyse paraya nakit olarak el sürmeden harcamaları ve ödemeleri yapabilir hale gelmesidir. Ücretlerin bankalar aracılığıyla ödenmesi de ücretliye veya ücret ödemesini yapan işverene bankalar tarafından “Banka Promosyonu” adı altında fazladan bir ödeme yapılmasına olanak sağlamaktadır. Bankalar tarafından ödenen promosyonların doğrudan ya da işverenler aracı kılınarak ücretlilere dağıtılması veya promosyonların ücretlilere dağıtılmaksızın işverenlere verilmesi vergisel açıdan farklı sonuçlar doğurmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Ücret Promosyonları, Maaş Promosyonları, Banka Promosyonları, Banka Promosyon Ödemelerinin Vergilendirilmesi

ABSTRACT

The progress made by the banking industry in Turkey and its contributions to individuals and the society as a whole are undeniable. One of the contributions is that wages are paid through employees' bank accounts so that employees make their payments electronically even without touching their money. As a result of payment-through-bank-accounts, banks pay a certain amount of money to employees or employers, commonly named as banking promotions. As far as the taxation is concerned, difference occurs between indirect payment of promotions to employees via their employers and payment of promotions directly to employers with no payment to employees.

Keywords: Wage promotions, banking promotions, taxation of banking promotions

^(*) Vergi Müfettişi

^(**) Vergi Müfettiş Yardımcısı

1- GİRİŞ

Devlet Memurları Kanununun 164. maddesine göre, devlet memurları ve sözleşmeli kamu personeli dahil olmak üzere diğer kamu görevlilerinin aylıklarının bankacılık sistemi aracılığı ile ödenmesi için gerekli düzenlemeleri yapmaya ve gerekli tedbirleri almak konusunda Maliye Bakanlığı yetkili kılınmıştır. Yetki kapsamında Maliye Bakanlığına bağlı Muhasebat Genel Müdürlüğü öncelikle bu düzenlemeleri 20.02.2004 tarih ve 25379 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aylık ve ücret ödemeleri hakkındaki mülga genel tebliğ ile yapmış, daha sonra ise 17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aylıkların banka aracılığıyla ödenmesi hakkındaki genel tebliğ ile yeniden düzenlemiştir. Tebliğe göre, merkezi yönetim kapsamında yer alan kamu idarelerinde çalışan kamu görevlileri ile kamu işçilerinin aylıklarının bankalar aracılığıyla ödenmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Öte yandan iş hayatının diğer bir kanadını oluşturan özel sektör çalışanlarına ödenecek ücretlerle ilgili olarak; 18.11.2008 tarih ve 2708 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakın bankalar aracılığıyla ödenmesine dair Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Yönetmeliğinin 10. maddesine göre işyerinde 10'dan fazla işçi çalıştıran işverenlerin işçilerine yaptıkları her türlü ödemenin bankalar aracılığı ile yapılması zorunluluğu getirilmiştir.

Bu düzenlemelerle birlikte ücretlerin elden, nakit olarak ödenmesine, istisnai haller haricinde son verilerek, ücret ödemeleri için bankalar aracı kılınmıştır. Bu durum bankalar için de önemli imkânlar sağlamış olup bankalar, işverenlerin ödeyecekleri ücretlere aracı olabilmek amacıyla birbirleriyle rekabet eder konuma gelmişlerdir. Bu rekabetin sonucu olarak "Promosyon Ödemesi" adı altında fazladan bir ödeme yapılması gündeme gelerek, aracı kılınacak bankanın ödeyeceği promosyon tutarı, banka seçiminde en önemli kriter halini almıştır.

Banka promosyonları uygulamada, doğrudan doğruya banka tarafından ücretlinin maaş hesabına aktarıldığı gibi, ayrıca ücretliye verilmek üzere işverenin hesabına aktarılabilen ya da ücretliye verilmeksizin doğrudan doğruya işverene ödeme yapılması şeklinde karşımıza çıkabilmekte olup söz konusu ödemelerin vergi kanunları karşısındaki durumuna makalenin ilerleyen bölümlerinde yer verilmiştir.

2- BANKA PROMOSYONU UYGULAMASININ İŞLEYİŞİ

Türk Dil Kurumu sözlüğüne göre promosyon kelimesi Türkçede, özendirmek anlamına gelmektedir. Üreticilerin ve hizmet sunucularının mallarını ve hizmetlerini kitlelere duyurabilmek, bunların tanıtımını daha iyi yapabilmek ve diğerlerine karşı kendilerini tercih edilebilir kılmak için yapılan kazandırmalar, bu kavramın içinde yer almaktadır. Bankalar da ücret ödemelerinin kendileri aracılığı ile yapılması için işverenlere ya da çalışanlarına ek mali imkanlar şeklinde promosyon yapmaktadırlar.

Uygulamada bankalar, işverenlerden ücret ödemelerini ücretin ödenme tarihinden birkaç gün önce talep ederek aradaki süre içinde söz konusu paranın zaman değerinden kazanç sağlamak, kredi kartlarını ve diğer ödeme aracı olan kartları pazarlamak, kredi pazarlamak, mevduat müşterisi sayısını arttırmak, müşterilerin su, telefon, elektrik fatura bedeli veya taksit gibi aylık ödemelerini bankaları aracılığıyla yapmalarını sağlamak, havale ve EFT gibi bankacılık işlemlerinin bankalarından yapılmasını sağlamak gibi amaçlarla işverenlerle ücret ödemelerine ilişkin bir yıl ya da daha fazla süreli anlaşmalar yapmaktadırlar. Bankalar işverenlerle yaptıkları personel ücret ödeme anlaşmaları kapsa-

mında sağlayacakları kazançlara karşılık olarak anlaşma yaptıkları işverene, promosyon adı verilen birtakım maddi menfaatler temin etmektedirler. Bu maddi menfaatler, parasal bir değer olabildiği gibi, fotokopi makinesi, faks cihazı, telefon, ofis mobilyası gibi paradan başka kıymetler de olabilmektedir. İşverenler söz konusu promosyonları kısmen veya tamamen kendi bünyelerinde faaliyetleri çerçevesinde kullanabilmekte ya da kısmen veya tamamen çalışanlara ücretleri oranında ya da kişi başına eşit olarak transfer edebilmektedir.¹

17.07.2012 tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan aylıkların banka aracılığıyla ödenmesi hakkındaki Muhasebat Genel Müdürlüğü Genel Tebliği ile kamu görevlilerinin ücretlerinin bankalar aracılığı ile ödenmesi zorunluluğu getirilmiştir. Ayrıca bankalar tarafından ödenen promosyonlarla ilgili uygulama birliği sağlanabilmesi amacıyla Başbakanlık tarafından 2007/21 sayılı, 2008/18 sayılı ve 2010/17 sayılı genelgeler çıkarılmıştır. Bu genelgeler sayesinde kamu kuruluşları ile bankalar arasında yapılan aylık ve ücret ödeme protokolleri kapsamında verilecek olan promosyonların tamamının personele dağıtılması sağlanmıştır.

Kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinin bankalar aracılığı ile ödenmesi nedeniyle bankalar tarafından verilen promosyonların tamamının kamu görevlilerine dağıtılmasının yasal dayanakları oluşturulmasına karşın özel sektör çalışanları için bu konuda herhangi bir düzenleme mevcut değildir. İşyerlerinde 10'dan fazla işçi çalıştıran işverenlerin işçilerine yaptıkları her türlü ödemenin bankalar aracılığı ile yapılması zorunluluğuna ilişkin olarak 18.11.2008 tarih ve 2708 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan ücret, prim, ikramiye ve bu nitelikteki her türlü istihkakın bankalar aracılığıyla ödenmesine dair Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı Yönetmeliğinin dışında, özel sektör çalışanlarının ücret ödemeleri için bankalar tarafından verilen promosyonların ücretlilere dağıtılması konusunda herhangi bir yasal düzenleme bulunmamaktadır. Bu durumda özel sektör çalışanlarına bankalar aracılığıyla ödenen ücretler için bankalar tarafından verilen promosyonların bir kısmı ücretlilere aktarılırken bir kısmı da işverenlerin uhdesinde kalmaktadır.

3- BANKA PROMOSYONLARININ VERGİ KANUNLARI KARŞISINDAKİ DURUMU

3.1- Ücretlinin Elde Ettiği Banka Promosyonlarının Durumu

Ücretlilerin elde ettikleri banka promosyonlarının ücretliler açısından gelir vergisinin konusuna girip girmediği ile ilgili olarak 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesinde tanımlanan ücret, aynı Kanunun 75. maddesinde tanımlanan menkul sermaye iradı ve 80. maddesinde tanımlanan diğer kazanç ve iratlar kapsamında değerlendirilmesi önem arz etmektedir.

Bu kapsamda Gelir Vergisi Kanununun 61. maddesinde ücretin tanımı yapılmış; ücretin, işverene tabi ve belirli bir işyerine bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı verilen para ve ayınlar ile sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatler olduğu belirtilmiştir. Yine aynı maddede ücretin ödenek, tazminat, kasa tazminatı (mali sorumluluk tazminatı), tahsisat, zam, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteli-

¹ <http://www.fokusdenetim.com.tr/wp-content/uploads/2013/12/BANKA-PROMOSYONLARINDA-VERG%C4%B0.pdf>, Erişim tarihi: 16 Aralık 2014

ğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş olmasının onun mahiyetini değiştirmeyeceği hüküm altına alınmıştır. Söz konusu Kanun maddesine göre bir ödemenin ücret sayılabilmesi için, işi yapanın işverene tabi olması, belirli bir işyerine bağlı olarak çalışması, ödemenin bir hizmetin karşılığını teşkil etmesi ve verilen şeyin para, ayın veya para ile temsil edilebilen bir menfaat olması gerekmektedir. Bu durumda ücretlere ilişkin olarak banka promosyonlarının bankalar tarafından doğrudan çalışanlara nakit olarak ödenmesi halinde, banka ile çalışanlar arasında işçi-işveren ilişkisi olmaması nedeniyle verilen ödemeler ücret kapsamında değerlendirilemeyecektir. Yine verilen banka promosyonlarının vergi mükellefiyeti olsun olmasın anlaşma yapılan işverene yapılması ve devamında bu promosyonların gelir olarak kaydedilmeden çalışanlara dağıtılması durumunda, dağıtan kurum aracı olduğundan, verilen promosyonlar ücret olarak değerlendirilemeyecektir. Ancak promosyon ödemelerinin banka tarafından doğrudan iktisadi faaliyeti olan işverenlere yapılması ve yapılan ödemelerin işverenlerin kazancına dahil edilmesi durumunda, ilgili işveren tarafından çalışanlara yapılan ödeme banka promosyonu olma niteliğini kaybetmiş olduğundan ücretlerin vergilendirilmesine ilişkin hükümlere göre değerlendirilecektir. Buna göre yapılan ödemelerden işverenler tarafından Gelir Vergisi Kanununun 94. maddesine göre ücret ödemeleri kapsamında tevkifat yapılması gerekecektir. Konu ile ilgili olarak 20.11.2008 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 4 seri numaralı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Sirkülerinde de² bu yönde açıklamalara yer verilmiştir.

Gelir Vergisi Kanununun 75. maddesinde ise menkul sermaye iradının tanımı yapılmış olup menkul sermaye iradının temel özelliği sermaye dolayısıyla elde edilen kar payı, faiz, kira ve benzeri iratlar olmasıdır. Dolayısıyla bir gelirin menkul sermaye iradı sayılabilmesi için öncelikle sahibi tarafından yatırılan bir sermayenin olması gerekmekte, ayrıca bu sermaye üzerinden de gelir elde edilmesi gerekmektedir. Ücretliilere ödenen banka promosyonları, ücretlilerin yatırdığı sermaye dolayısıyla elde edilmemektedir. Parayı (ücreti) yatıran işveren, promosyonu ödeyen ise banka olmaktadır. Ayrıca promosyon, ücret ödemeleri için değil ücret ödemeleri dolayısıyla bankanın elde edeceği diğer gelirler için ödenmektedir. Bu nedenlerle ücretlinin elde ettiği banka promosyonları menkul sermaye iradı kapsamına girmemektedir.

Gelir Vergisi Kanununun 80. maddesinde tanımlanan diğer kazanç ve iratlar ise Kanunda sınırlı olarak maddeler ve bentler halinde sayılmış olup banka promosyonları bu maddeler ve bentler halinde sayılan gelirlerin hiçbirine girmemektedir.

O halde ücretlinin elde ettiği banka promosyonları Gelir Vergisi Kanununda sayılan gelir türlerinden hiçbirine (promosyonların banka tarafından doğrudan iktisadi faaliyeti olan işverenlere yapılması ve yapılan ödemelerin işverenlerin kazancına dahil edilerek işveren tarafından çalışanlara ödenmesi durumu haricinde) girmemekte ve gelir vergisinin dışında kalmaktadır.

Banka promosyonlarının ücretliilere yapılan karşılıksız bir ödeme olup olmadığı ve 7338 sayılı Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun konusuna girip girmedığı hususunda tartışma yaşanmaktadır. Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1. maddesinde Türkiye Cumhuriyeti tabiiyetinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye’de bulunan malların veraset yoluyla veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız

² 20.11.2008 Tarihli, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu-4/2008-1 Sayılı Sirküleri

(karşılıksız) bir şekilde bir şahıstan diğer şahsa intikalinin veraset ve intikal vergisine tabi olduğu belirtilmiştir. Aynı Kanunun 2. maddesinin d bendinde ise karşılıksız intikal tabirinin, hibe yoluyla veya herhangi bir şekilde olan karşılıksız iktisap (kazanım) anlamına geldiği hüküm altına alınmıştır.

Söz konusu Kanun maddelerinden açık olarak anlaşılacağı üzere bir iktisabın veraset ve intikal vergisinin konusuna girebilmesi için ivazsız elde edilmesi ön şarttır. Buna karşın bankalar, kendilerinden ücret alan personele kredi temin etmek, kredi kartı vermek, havale ve EFT işlemlerinin kendi bankaları aracılığıyla gerçekleştirilmesini sağlamak, hesaplarındaki atıl parayı kullanarak ticari faaliyetlerini genişletmeyi ve ticari kazanç elde etmeyi amaçlamaktadırlar. Dolayısıyla bankalarla yapılan protokoller gereğince çalışanlara verilen promosyon ödemelerinin ivazsız bir intikal niteliği taşımadığı, bu nedenle de ödemelerin veraset ve intikal vergisinin konusuna girmeyeceği 4 seri numaralı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Sirkülerinde de açık olarak belirtilmiştir. Bu durumda banka promosyon ödemeleri veraset ve intikal vergisinin dışında kalmaktadır.

3.2- İşverene Ödenen Banka Promosyonlarının Durumu

Gelir Vergisi Kanununun 37. maddesinde, her türlü ticari ve sınai faaliyetten doğan kazancın ticari kazanç olarak dikkate alınması gerektiği hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanunun 38. maddesinde ise bilanço esasına göre ticari kazancın tespiti açıklanmış olup buna göre, teşebbüsteki öz sermayenin hesap dönemi sonundaki ve başındaki tutarları arasındaki müspet fark ticari kazancın tutarını oluşturmaktadır. 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6. maddesinin 1. fıkrasında ise mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden kurumlar vergisi hesaplanacağı, aynı maddenin 2. fıkrasında da safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hükmü yer almıştır.

Bu durumda bankalar ile işverenler arasında yapılan protokol gereği ücret ödemelerinin bankadan yapılması karşılığında promosyon ödemelerinin ücretlilere dağıtılmaksızın doğrudan işverene yapılması halinde işverenlerin ticari faaliyette bulunmaları şartıyla, elde ettiği tutarlar ticari kazanç kapsamında gelir veya kurumlar vergisine tabi olmaktadır. 20.11.2008 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren 4 seri numaralı Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu Sirkülerinde de; bankalar tarafından ilgili protokoller gereği işveren olan gerçek ve tüzel kişilere yapılan promosyon ödemelerinin, işverenin iktisadi faaliyetinin bulunması halinde ticari kazanç ya da kurum kazancı olarak değerlendirilmesi gerektiği belirtilmiştir.

Sirkülerde ayrıca, promosyon ödemesinin işverenin hesabına yatırılması ve bu tutarların doğrudan çalışanlara aktarılması halinde işverenin sadece aracı olduğu hususuna yer verilmiş olup bu durumda, ücretlilere aktarılmak üzere işverenlerin hesabına yatırılan promosyon tutarlarının işverenler tarafından gelir kaydedilmesine gerek bulunmamaktadır.

Ancak işveren ticari faaliyette bulunmuyorsa (örneğin kamu kurumu, dernek ya da vakıf) bu durumda ticari bir faaliyetten söz edilemeyeceği için bu kapsamdaki bir gelir de olmayacaktır.

3.3- Promosyon Ödemesini Yapan Bankanın Durumu

Bankaların ücret ödemelerinin kendileri aracılığıyla yapılması karşılığında işverenlere veya üç-

retlilere ödedikleri promosyonlar, bankaların faaliyetlerini yürütebilmek amacıyla yaptıkları giderler kapsamında olup bankalar bu tutarları kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun 40. maddesinin 1. bendi ve Kurumlar Vergisi Kanununun 8. maddesine göre genel gider olarak indirim konusu yapabilmektedirler.

3.4- Banka Promosyonlarının Katma Değer Vergisi Kanunu Karşısındaki Durumu

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun 1. maddesinin 1. fıkrasında Türkiye’de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyetlerinin katma değer vergisine tabi olduğu hüküm altına alınmıştır. Aynı Kanunun 4. maddesine göre, teslim ve teslim sayılan haller ile mal ithalatı dışında kalan işlemler hizmet olarak tanımlanmıştır. Bu işlemlerin ise bir şeyi yapmak, işlemek, meydana getirmek, imal etmek, onarmak, temizlemek, muhafaza etmek, hazırlamak, değerlendirmek, kiralamak, bir şeyi yapmamayı taahhüt etmek gibi şekillerde gerçekleşebileceği belirtilmiştir.

Söz konusu Kanun maddelerine göre, yapılan anlaşmalar çerçevesinde işverenlerin personel ücretlerini belirli bir bankaya aktarmayı taahhüt etmesi ve sözleşmede belirtilen süreler içerisinde söz konusu bankaya ücretleri yatırmalarının işletmeler tarafından bankalara sunulan bir hizmet niteliğinde kabul edilmesi halinde, bankalarca bu hizmet karşılığında doğrudan işverene ödenen promosyonların katma değer vergisinin konusuna gireceği sonucu ortaya çıkmaktadır.

Personel ücretlerinin belirli bir bankaya aktarılmasının taahhüt edilmesi ve sözleşmede belirtilen süreler içinde söz konusu bankaya çalışanların ücretlerinin yatırılması, işletmelerin bankalara sunduğu bir hizmet niteliğindedir. Zira işletmeler bu uygulamada çalışanlara ödeyecekleri ücretleri, ödeme gününden önceki bir tarihte bankaya aktararak, bankanın bu ücretleri kısa vadeli kullanmak suretiyle (geceleik repo yapmak gibi) getiri elde etmelerine olanak sağlamakta; ayrıca çalışanların isimlerini bankaya vermek suretiyle bankanın ürünlerini çalışanlara pazarlayabilmesine olanak tanımaktadır. Bu işlemin yukarıda tanımlanan hizmet kavramı kapsamında değerlendirileceği kuşkusuz olduğundan, bankalar tarafından işverenlere yapılan bu ödemeler katma değer vergisine tabidir.³

Konu ile ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Samsun Vergi Dairesi Başkanlığı’nın verdiği bir özeldede⁴ işletmede çalışan personellerin maaş ödemelerinin gerçekleştirilmesi amacıyla maaş protokolleri düzenlendiği ve bu protokollere istinaden bankalardan sağlanan promosyon tutarının şirket hesabına aktarıldığı, şirket hesabına aktarılan promosyon ödemesinin gelir olarak kaydedilmediği, herhangi bir komisyon alınmadığı ve bu tutarın personelin hesabına aktarılması için bankaya talimat verilerek ödemenin sağlandığı belirtilerek şirket hesabına yatırılan promosyon tutarının katma değer vergisinin konusuna girip girmediği hususlarında görüş talep edilmiş olup şirket personelinin maaşlarının bankaya yatırılması işlemine bağlı olarak banka tarafından personele yapılacak promosyon ödemelerinin KDV’ye tabi olmadığı, promosyon ödemeleri üzerinden şirket tarafından komisyon alınması veya promosyon ödemesinin bir kısmının şirket hesaplarının söz konusu bankada bulunması sebebiyle şirkete yapılması halinde şirket tarafından yapılacak promosyon ödemesi veya söz konusu komisyon tutarı

³ <http://www.fokusdenetim.com.tr/wp-content/uploads/2013/12/BANKA-PROMOSYONLARINDA-VERG%C4%B0.pdf>, Erişim tarihi: 16Aralık 2014

⁴ GİB Samsun Vergi Dairesi Başkanlığı’nın 07.04.2014 Tarih ve 13649056-120[61-2013/ÖZE-01]-35 Sayılı Özeldesi

üzerinden şirkete düzenlenecek faturada %18 oranında KDV hesaplanması gerektiği görüşü verilmiştir. Konu ile ilgili olarak Gelir İdaresi Başkanlığı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı tarafından verilen başka bir özeltede⁵ de aynı görüşe yer verilmiştir.

3.5- Banka Promosyonlarının Damga Vergisi Kanunu Karşısındaki Durumu

488 sayılı Damga Vergisi Kanununun 1. maddesinde, Kanuna ekli 1 sayılı tabloda yazılı kağıtların damga vergisine tabi olduğu, Kanuna ekli 1 sayılı tablonun “ IV. Makbuzlar ve Diğer Kağıtlar” başlığının 1/b bölümünde de “Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak cari hesaplara nakledildiği veya emir ve havaletlerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kağıtların” binde 7,59 oranında damga vergisine tabi tutulacağı hükümleri yer almaktadır.

Buna göre, ücretlerin bankaya yatırılması işlemine bağlı olarak banka tarafından ücretlilere yapılacak promosyon ödemeleri hizmet karşılığı yapılacak bir ödeme olmadığından, promosyon ödemesi nedeniyle düzenlenecek kağıtların damga vergisine tabi tutulmaması gerekmektedir.

Ayrıca Damga Vergisi Kanununa ekli 1 sayılı tablonun “ I. Akitlerle İlgili Kağıtlar” başlığının A/1 bölümünde de “Mukavelenameler, taahhütnameler ve temliknamelerin” binde 9,48 oranında damga vergisine tabi tutulacağı hükümleri yer almaktadır. Banka promosyonu ödemeleri bir protokole dayalı olarak yapılmakta ve bu protokollerle iki taraf da karşılıklı olarak taahhütlerde bulunmaktadır. Bu durumda banka promosyonu ödemesine esas teşkil etmek üzere düzenlenen kağıtlar da taahhütname veya sözleşme olmaktadır. Kağıdın taahhütname ya da sözleşme adını alması durumu değiştirmemekle birlikte, her iki halde de düzenlenip imzalanan bu kağıtlardan protokolde yer alan promosyon bedeli binde 9,48 oranında damga vergisine tabi bulunmaktadır. Damga Vergisi Kanunu, damga vergisinin mükellefini vergiye tabi kağıtları imza edenler olarak belirlemiştir. Promosyon protokolünde iki taraf olduğuna göre damga vergisinin iki taraf için ayrı ayrı hesaplanması gerekmektedir. Ancak Damga Vergisi Kanununun 3. maddesinin 2. fıkrasına göre resmi dairelerle kişiler arasındaki işlemlere ait kağıtların damga vergisini kişiler ödemektedir. Bu durumda kamu kurum ve kuruluşunun taraf olduğu protokol için bankanın hem kendi adına hem de kamu kurumu adına damga vergisini hesaplayıp beyan ederek ödemesi gerekmektedir.

4- SONUÇ

İşverenlerin çalışanlarına bankalar aracılığıyla yaptıkları ücret ödemeleri için bankalar tarafından verilen promosyonlar verginin konusuna girmekle birlikte, promosyonların ücretlilere dağıtılıp dağıtılmaması ya da işverenin ticari kazancına dahil edilip edilmemesine göre konunun vergisel boyutu farklılık arz etmektedir. Söz konusu promosyon ödemelerinin vergilendirilmesiyle ilgili ayrıntılı bilgilere makalenin yukarıdaki bölümlerinde yer verilmiştir.

⁵ GİB Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 16.04.2007 Tarih ve B.07.1.GİB.04.99.16.01/2-Muk.44 Sayılı Özeltesi

KAYNAKÇA

- 20.11.2008 Tarihli, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu-4/2008-1 Sayılı Sirküleri
- 17.07.2012 Tarih ve 28356 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 1 Sıra Numaralı Aylıkların Banka Aracılığıyla Ödenmesi Hakkında Tebliğ
- 18.11.2008 Tarih ve 2708 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Ücret, Prim, İkramiye ve Bu Nitelikteki Her Türlü İstihkakın Bankalar Aracılığıyla Ödenmesine Dair Yönetmelik
- Gelir İdaresi Başkanlığı Samsun Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 07.04.2014 Tarih ve 13649056-120[61-2013/ÖZE-01]-35 Sayılı Özelgesi
- Gelir İdaresi Başkanlığı Büyük Mükellefler Vergi Dairesi Başkanlığı'nın 16.04.2007 Tarih ve B.07.1.GİB.04.99.16.01/2-Muk.44 Sayılı Özelgesi
- <http://www.fokusdenetim.com.tr/wp-content/uploads/2013/12/BANKA-PROMOSYONLARINDA-VERG%C4%B0.pdf>, Erişim tarihi: 16Aralık 2014